Ügyszám: 653/P/2007-3.

[…] részére

Tisztelt […]!

Ön […]-én beadvánnyal fordult hozzám, melyben egy külföldi tulajdonú multinacionális vállalat magyarországi leányvállalatának ügyvezetőjeként a Kft. tulajdonosának eljárásával kapcsolatosan kérte állásfoglalásomat.

Beadványa szerint, a tulajdonos egy külső tanácsadó cégen keresztül belső ellenőrzést tartott a Kft.-nél, melyről Ön, mint annak ügyvezetője – tekintettel arra, hogy külföldön volt - nem tudott, előzetesen nem tájékoztatták. Az eljárás során a pénzügyi részleg két vezetőjének rendelkezésére bocsátott számítógépen tárolt adatokat mentették le, az érintett személyek hozzájárulása nélkül. A számítógépek magáncélú kezelését Ön, mint a Kft. ügyvezetője nem tiltotta, így azokon magán jellegű dokumentumok, levelek is tárolásra kerültek.

Általános állásfoglalásom a beadványban ismertetett eljárást illetően a következő:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése értelmében személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett személy hozzájárult, vagy ha azt törvény elrendelte.

A kialakult adatvédelmi gyakorlat értelmében, a munkavállalót a munkahelyen is megilleti a magánszférához való jog. Ennek egyik oka többek között az, hogy az a határ, mely a munkahely és a magánélet, az otthon között húzódott az információs technológiák fejlődésével egyre inkább elmosódik. Ezt támasztja alá az Ön beadványában is ismertetett munkavállalói gyakorlat, miszerint a munkahelyen rendelkezésére bocsátott számítógépen magán jellegű dokumentumokat, leveleket, fényképeket tárol, vagy az a munkavállalói akarattól független esemény, miszerint a munkáltatója által kizárólag munkavégzésre rendelkezésére bocsátott elektronikus postafiókba harmadik személy magánjellegű leveleket küld. Adott esetben pedig még a munkavállalók közötti levelezésben is olyan formán összemosódnak a hivatalos és a magán jellegű üzenetek, hogy annak ellenőrzése adatvédelmi aggályokat vet fel.

A munkavállaló rendelkezésére bocsátott számítógép használatát – amint arra az Ön levele is utal – csak abban az esetben ellenőrizheti a munkáltató, ha azt kizárólag munkavégzés céljából adja át. Az ellenőrzés részleteiről, így annak pontos céljáról, az ellenőrzést lefolytató személyről, arról, hogy az ellenőrzés során megismert, vagy annak eredményeként létrejövő adatokat mely további személyek ismerhetik meg, továbbá arról, hogy az adatokat mennyi ideig kezeli a munkáltató, az érintett személyeket tájékoztatni kell. Bár nincs ilyen jellegű törvényi kötelezettsége, de a kialakult gyakorlat alapján célszerű a munkavállalókat arról is tájékoztatni, hogy a szabályellenes magatartásnak milyen következményei lehetnek. Végezetül az érintettet tájékoztatni kell az adatkezeléssel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről is. Az adatkezelés jogalapját csak az ismertetett tartalmú tájékoztatáson alapuló érintetti hozzájárulás képezheti.

Az ellenőrzés arra irányul, hogy megállapítsa, a munkavállaló szabályellenesen használta-e a rendelkezésére bocsátott számítógépet, avagy sem. Abban az esetben, ha a munkáltató olyan jellegű fájlt talál az ellenőrzés során, melyet hivatalos célból a munkavállaló nem helyezhetett el a számítógépen – így például videó-, zenei-, vagy képfájl formátumokat –, az ellenőrzés a célját elérte, a szabályellenes magatartást rögzíteni kell. Ugyanakkor ezen túlmenően már nem jogosult a munkáltató, vagy az ellenőrzést végző személy arra, hogy a magán jellegű fájlok tartalmát megismerje. Sérti tehát az a gyakorlat a munkavállalók személyiségi jogait, mely úgy valósítja meg az ellenőrzést, hogy a számítógépen tárolt adatokat egységesen, automatikusan lementi.

Az ellenőrzés célja főszabály szerint a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 103. §-ában ismertetett munkavállalói kötelezettségek ellenőrzése lehet. Így többek között annak ellenőrzése, hogy munkáját az elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások és utasítások szerint végezni-e.

A megjelölt célból az ellenőrzést csak a jogviszony másik alanya, a munkáltató rendelheti el. E jogosultságát az Ön beadványában ismertetett formában a Kft. tulajdonosa – tekintettel arra, hogy a jogviszony tekintetében harmadik személynek minősül – főszabály szerint nem vonhatja el. E kérdésről azonban, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 28. § (1) bekezdése alapján a társasági szerződés eltérően rendelkezhet.

A beadványában ismertetett adatok alapján, a fent ismertetett törvényi rendelkezések értelmében a lefolytatott eljárás sérti a személyes adatok védelméhez való jogot, és a polgári jogi felelősségen túl felvetheti büntetőjogi felelősség kérdését is a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177. §, 177/A. §, illetőleg a 178. §-ok tükrében.

Budapest, 2007. április 17.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila